

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 237/05

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť O. D., bytom K., zastúpeného advokátkou JUDr. M. Z., H., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní: vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach v konaní sp. zn. ORP-3053/1-OSV-K1-2004, prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I v konaní sp. zn. Pn 2362/04, prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní sp. zn. Kn 2257/04 a prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave v konaní sp. zn. IV/1 Gn 2440/05 z 13. mája 2005, a takto

rozhodol:

Sťažnosť O. D. odmieta.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2005 doručená sťažnosť O. D., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou

JUDr. M. Z., H., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní: vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach v konaní sp. zn. ORP-3053/1-OSV-K1-2004, prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I v konaní sp. zn. Pn 2362/04, prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní sp. zn. Kn 2257/04 a prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní sp. zn. IV/1 Gn 2440/05 z 13. mája 2005.

V odôvodnení sťažnosti uviedol:

«V konaní o vydanie predbežného opatrenia pred Okresným súdom Košice 2, č. konania 23 P 254/2005 bolo vyhovené návrhu na zákaz styku medzi mnou a mojím dieťaťom na základe „znaleckého posudku“ PhDr. E. S. V tomto posudku psychologička odporúča zákaz styku. Posudok vypracovala bez mojej prítomnosti, bez môjho vyšetrenia, bez toho, aby ma čo len videla. Takto zistila, že som agresívny a moja agresivita by zle vplývala na dieťa. Proti tomuto rozhodnutiu som podal odvolanie a na jeho základe Krajský súd zmenil napadnuté uznesenie a návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol.

Preto som podal na Okresnú prokuratúru návrh na začatie trestného stíhania pre trestný čin krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku podľa § 175 tr. zák. a pre trestný čin ohovárania podľa § 206 tr. zák.

Vyšetrovateľ zastavil trestné stíhanie proti znalkyni, ale iba pre trestný čin podľa § 175 tr. zák., a z uznesenia o zastavení trestného stíhania nevyplýva, či rozhodol aj o trestnom čine podľa § 206 tr. zák.

Proti rozhodnutiu vyšetrovateľa som podal sťažnosť, bola zamietnutá, proti rozhodnutiu prokuratúry som podal podnet na Generálnu prokuratúru a preto že Okresná ani Krajská prokuratúra neurobila žiadne kroky, smerujúce k náprave, podal som aj

opakovaný podnet. Na opakovaný podnet mi Generálna prokuratúra oznámila, že môj podnet odkladá, lebo v konaní znalkyne nevidí porušenie zákona.

Z listu Generálnej prokuratúry je zrejmé, že považuje konanie znalkyne za správne, keď bez môjho vypočutia urobila o mne záver (v znaleckom posudku), aký som, a dokonca, že som agresívny. Teda v znaleckom posudku uviedla nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie... Bez tejto nepravdy v znaleckom posudku by rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo iné, lebo iný dôvod na zákaz styku nebol. Takéto rozhodnutie Okresný súd vydal, preto došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa § 175 tr. zákona. Nie je dôležité, že v ďalšom konaní na základe môjho odvolania odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie, znalkyňa uviedla v posudku nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný vplyv na rozhodnutie, už sa dopustila konania, ktoré je trestné, trestný čin bol dokonaný.

Tým istým konaním, teda v jednočinnom súbehu došlo tým istým páchatelom k spáchaniu trestného činu ohovárania, pretože znalkyňa o mne oznámila nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou narušiť moje rodinné vzťahy. Ja mám povinnosť starať sa o svoje dieťa. Domáham sa tejto povinnosti, aj svojho práva, ale matka dieťaťa mi v plnení mojich otcovských povinností úspešne bráni. Vyživovaciú povinnosť plním včas a riadne. Znalkyňa svojím konaním pomáha matke v jej úsilí, aby ma dieťa nepoznalo. A to je psychologička.

Moja žiadosť smeruje proti rozhodnutiu a postupu Generálnej prokuratúry zo dňa 13. 05. 2005, ktorým odkladá môj podnet ako nedôvodný. Smeruje aj proti rozhodnutiu a postupu Okresnej prokuratúry Košice 2 sp. zn. Pn 2362/04, proti rozhodnutiu vyšetrovateľa OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru skráteného vyšetrovania Košice 1 sp. zn. ORP-3053/1-OSV-K1-2004, proti postupu Krajskej prokuratúry v Košiciach sp. zn. Kn 2257/04.

Opísaným konaním bolo porušené moje základné ľudské právo, vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky. Opísaným konaním orgány, činné v trestnom konaní porušili aj moje základné právo na spravodlivé súdne konanie z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Navrhujem, aby Ústavný súd vydal nález, ktorým rozhodne, že rozhodnutia orgánov, činných v trestnom konaní: vyšetrovateľa OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v konaní č. ORP-3053/1-OSV-K1-2004, prokurátora Okresnej prokuratúry Košice 1 v konaní č. Pn 2362/04, prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní č. Kn 2257/04 a prokurátorky Generálnej prokuratúry SR v Bratislave v konaní č. IV/1 Gn 2440/0 sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a že týmito rozhodnutiami bolo porušené moje základné právo - právo na spravodlivú súdnu, alebo inú ochranu.

Navrhujem, aby Ústavný súd nariadil Generálnej, Krajskej, Okresnej prokuratúre, ako aj vyšetrovateľovi OR PZ Košice 1, aby začali trestné stíhanie proti znalkyni pre trestné činy podľa § 175 a § 206 trestného zákona a aby v ňom pokračovali, aby konanie znalkyne prešetrili a až po prešetroaní aby zaujali stanovisko, či znalkyňa svojím konaním naplnila znaky skutkovej podstaty týchto dvoch trestných činov.»

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh (aj sťažnosť) predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno uvažovať vtedy, keď namietaným postupom označených orgánov verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom takých orgánov verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj z iných dôvodov vyplývajúcich z okolností konkrétneho prípadu posudzovaného v rámci predbežného prejednávania sťažnosti. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím generálnej prokuratúry môže vplynúť aj z toho, ako je chápaný obsah základného práva na súdnu ochranu podľa citovaného článku ústavy a aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu do obsahu tohto základného práva však nepatrí právo oznamovateľa trestného činu na to, aby generálna prokuratúra podala na základe jeho podnetu sťažnosť pre porušenie zákona alebo nariadila pokračovať v trestnom konaní voči osobe označenej v oznámení podľa § 59 Trestného poriadku, ak

takým rozhodnutím, ako napáda sťažovateľ, zjavne nedošlo a ani nemohlo dôjsť k porušeniu princípov spravodlivého procesu.

V tejto spojitosti treba uviesť aj to, že sťažovateľ sám potvrdil, že na základe jeho odvolania „... *krajský súd zmenil napadnuté uznesenie a návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol*“. Z uvedeného vyplýva, že ochranu pred obsahom znaleckého posudku podaného znalkyňou mu poskytol všeobecný súd. Táto ochrana však nemôže podľa názoru ústavného súdu pokračovať trestným stíhaním znalkyne, a aj preto treba zotrvať na tom, že do obsahu označeného základného práva nemôže patriť právo sťažovateľa na trestné stíhanie znalkyne.

Z toho ústavný súd vyvodil zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti generálnej prokuratúre, a preto táto sťažnosť bola odmietnutá z uvedeného dôvodu už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Od doručenia rozhodnutí vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach v konaní sp. zn. ORP-3053/1-OSV-K1-2004, prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I v konaní sp. zn. Pn 2362/04 a prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní sp. zn. Kn 2257/04 nepochybne uplynula doba dlhšia ako dva mesiace, a preto sťažnosť podaná proti týmto orgánom verejnej moci ústavný súd odmietol pre jej oneskorenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z dôvodu odmietnutia sťažnosti v celom rozsahu po jej predbežnom prerokovaní sa už ústavný súd nezaoberal ostatnými požiadavkami na ochranu ústavnosti uvedenými v sťažnosti.